

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Реалізація концепції електронного урядування у найширшому розумінні передбачає забезпечення відкритості суспільно важливої інформації та оптимізацію взаємодії між різними суб'єктами (замовлення та отримання (придбання) продуктів і послуг, спрощення процедур створення, передачі, модифікації, зберігання документованої інформації, яка використовується в тому числі для здійснення управлінської діяльності, збільшення ефективності владно-розпорядчої діяльності тощо). Впровадження окремих елементів, а краще – комплексної системи електронного урядування дає можливість громадянськості та уповноваженим посадовим особам швидше та зручніше відслідковувати потрібну інформацію, більш ефективно реалізовувати функції контролю та моніторингу, отримувати необхідні дані у зручній для прийняття подальших рішень формі. Українські вищі освітні заклади не залишаються осторонь сучасних процесів інформатизації, використовуючи у своїй діяльності сучасні інформаційно-телекомунікаційні технології, які саме і виступають техніко-технологічним інструментом реалізації концепції електронного урядування.

Моніторинг провідних ВНЗ України продемонстрував тенденцію до збільшення закладів, які запроваджують систему електронного документообігу, яка є однією із вимог ринку сучасних освітніх послуг. Розширюється спектр послуг та нарощуються обсяги електронних архівів ВНЗ, повнотекстових та реферативних баз, які містять наукові роботи та навчально-методичні матеріали. Навчальні заклади самостійно розробляють автоматизовані інформаційні системи (АІС) або купують готове програмне забезпечення для оптимізації чисельних функцій та процесів, які забезпечують життєдіяльність ВНЗ.

Низка ВНЗ сформували у своїй структурі спеціальні підрозділи, які відповідають за впровадження сучасних інформаційно-комунікативних технологій. Одним з перших таких закладів є НТУУ «КПІ», в якому створено конструкторське бюро інформаційних систем (далі КБ ІС) – провідний структурний підрозділ з реалізації задачі створення єдиного інформаційного середовища університету, яке включає інформаційні ресурси, телекомунікаційну мережу та автоматизовану систему управління НТУУ "КПІ". Єдине інформаційне середовище нараховує 10 підсистем, зокрема «Навчальний процес», «Наука», «Документи», «Приймальна комісія» тощо, які мають

включати 86 різноманітних АІС.

Задля реалізації комплексного підходу до забезпечення навчального процесу в НТУУ «КПІ» функціонує інформаційно-аналітична система «Електронний кампус» (далі – ЕК), основною задачею якої є оптимізація взаємодії між викладачами та студентами, надання єдиної точки доступу до всієї інформації, що стосується навчального процесу (розклад, навчально-методичне забезпечення, показники успішності студентів тощо) та забезпечення дистанційного навчання, що особливо актуально в сучасних скрутних умовах.

Зазначимо, що Єдине інформаційне середовище НТУУ «КПІ» наразі перебуває на етапі становлення, частина АІС відлагоджуються та вдосконалюються. Не виключенням є і ЕК. Серед поточних недоліків ЕК слід відзначити надмірну складність ряду процедур. Зокрема виникають питання щодо доцільності запровадження двоступеневого доступу викладачів до робочих навчальних планів (РНП) інших кафедр, на яких вони викладають. Наразі для цього необхідно а) подати в КБ ІС в електронній формі список викладачів, які потребують відкриття доступу, із зазначення випускових кафедр, за якими закріплені студенти, з якими дані викладачі проводять заняття, та б) подати заявку на отримання доступу до РНП відповідних кафедр з віртуальних кабінетів викладачів. Зазначимо, що в той час, як другий пункт особливих питань не викликає, то з першим часто виникають проблеми. Викладачі, які забезпечують викладання загальних для всього ВНЗ дисциплін (філософія, правознавство, історія України, культурологія тощо), володіють інформацією стосовно факультету та шифрів груп, де вони проводять заняття. Інформації стосовно випускової кафедри вони не мають, і, судячи з досвіду, самі студенти часто не спроможні відповісти на це запитання. Отримання викладачами потрібних відомостей іншими шляхами розтягується на неприпустимо довгий час. Тому, як правило, кафедральні відповідальні за роботу ЕК вимушені формувати ці списки власноруч та/або звертатися за допомогою до методистів кафедри, що зі зрозумілих причин не викликає великого задоволення у жодного з учасників процесу.

Іншим перспективними напрямками розвитку електронного управління в НТУУ «КПІ» є автоматизація підготовки звітної документації, що дозволить зменшити кількість документів, які наразі великою мірою дублюють один одного та заповнюються вручну. Зокрема, надзвичайно корисним видається розробка електронного індивідуального плану роботи викладачів з функцією експорту/імпорту інформації для заповнення плану роботи кафедри, рейтингу науково-педагогічних працівників, звіту з наукової роботи викладачів, кафедр та факультетів. І звичайно,

звітність в електронній формі має не доповнювати, як це робиться у деяких ВНЗ та багатьох інших організаціях, а повністю замінювати звітність у паперовій формі, що дозволить працівникам приділяти більше часу своїм основним обов'язкам та спростить виконання ряду управлінських функцій.